

Покана

„Кръгова икономика и качество на живот“

Информационен ден по Програма LIFE в България

31 август 2023 г.

Стандартни проекти за действия/Standard Action Projects (SAPs)

Теми

LIFE-2023-SAP-ENV-ENVIRONMENT - Circular Economy, resources from Waste, Air, Water, Soil, Noise, Chemicals, Bauhaus

LIFE-2023-SAP-ENV-GOV - Environment governance

Области на принос: кръгова икономика, отпадъци, въздух, води, почви, шум, химикали, Нов европейски Баухаус

Стандартни проекти за действия/Standard Action Projects (SAPs)

Проекти, с които се цели да се:

- Разработят, демонстрират и промотират иновативни техники, методи и подходи;
- Осигури принос към базата знания и да се прилагат най-добри практики;
- Подкрепи разработването, прилагането, мониторинга на европейското законодателство и политика;
- Катализира разгръщане на широкомащабни успешни технологични решения или такива, свързани с прилагането на ЕС политика и законодателство, интегрирането им в други политики и практики в частния сектор; мобилизиране на инвестиции и подобряване достъпа до финансиране.

LifeBulgaria

I. Оползотворяване на ресурси от отпадъци

- ☐ Разделно събиране и рециклиране на електрическо и електронно оборудване (WEEE)
- ☐ Разделно събиране и рециклиране на батерии и акумулатори
- ☐ Демонтаж, преработка и рециклиране на излезли от употреба МПС и излезли от експлоатация кораби
- ☐ Селективно отделяне и рециклиране на строителни работи или сгради
- ☐ Сортиране и рециклиране на пластмаси
- ☐ Разделно събиране и рециклиране на биоотпадъци
- ☐ Разделно събиране и рециклиране на текстил
- ☐ Рециклиране на композитни и многослойни материали
- ☐ Възстановяване на суровини от критично значение
- ☐ Сортиране и рециклиране на опаковки
- ☐ Иновативни решения за идентификация, проследяване, разделяне, предотвратяване и обеззаразяване на отпадъци, съдържащи опасни вещества

II. Кръгова икономика и околна среда

- ☐ Внедряване на дизайн за екологични решения за повторно използване, увеличаване на дълготрайността, поправката, повторната употреба, надграждане, рециклиране и използване на рециклирани материали в нови продукти
- ☐ Пост-дизайн решения в подкрепа на прилагане, предоставяне и/или внедряване за увеличаване на дълготрайността, повторна употреба и поправка, включително надграждане и преработка
- ☐ Подкрепа за прилагане, взимстване и/или внедряване на:
 - а) Решения „продукти като услуга” и други бизнес модели или технологии за оптимизиране на използването на активите
 - б) Индустриална симбиоза и създаване на кръгови вериги на стойността
 - в) Цифрова паспортизация на продуктите

Въздух

- ☐ Прилагане на законодателството за качеството на въздуха и цялостен подход към свързаните с това градски, индустриални и селски екологични проблеми.
- ☐ Проектите трябва да се отнасят до намаляване на замърсителите на въздуха, особено PM, NOx и/или амоняк.

ВАЖНО: В случай че намаляването на емисиите на CO₂ е основната цел на проекта, същия следва да бъде подаден в рамките на подпрограма „Смекчаване и адаптация към климата“.

I. Законодателство в областта на качеството на въздуха и Директива (ЕС) 2016/2284

- ☐ Подобряване на качеството на въздуха и намаляване на емисиите на фини прахови частици (ФПЧ) в области:
 - с интензивно използване на твърдо гориво като биомаса, въглища и торф за отопление в бита;
 - с високи стойности на емисиите на ФПЧ от строителство/реконструкция, кариери, мини, обработка на минерали или други дейности, генериращи прах, непокрити от Директивата за емисиите от промишлеността.
- ☐ Устойчив автомобилен транспорт - емисии на замърсители на въздуха, намаляването на които е от съществено значение за подпомагане спазването на стандартите за качество на въздуха.
- ☐ Устойчив транспорт, разл. от автомобилния - морски, пристанищен, авиационен и превозни средства, които не са пътни превозни средства, вкл. тяхната поддържаща инфраструктура и логистика
- ☐ Намаляване на емисиите на амоняк, метан и ФПЧ от селското стопанство в подкрепа на Кодекса за добри практики на ИКЕ на ООН за намаляване на емисиите от селското стопанство

II. Директива 2010/75/ЕС относно емисиите от промишлеността

- ❑ Прилагане на техники за предотвратяване и намаляване на замърсяването, посочени в Директивата относно промишлените емисии като най-нови техники или разработване и прилагане на техники за предотвратяване и намаляване на замърсяването, които би могло да се определят като кандидатстващи най-нови техники в процеса на преразглеждане на най-добрите налични техники.
- ❑ Проектите следва да се фокусират върху намаляването на замърсителите на атмосферния въздух - PM_{2.5}, NO_x, SO₂, NH₃, неметанови летливи органични съединения, в резултат от работата на инсталации, които се регулират от Директивата относно промишлените емисии.

Води

Фокус върху:

- ❖ интегрирани подходи за прилагане на Рамковата директива за водите на ЕС;
- ❖ действия, насочени към прилагането на Директивата за наводненията;
- ❖ действия, насочени към прилагането на Рамковата директива за морска стратегия;
- ❖ дейности за осигуряване на безопасно и ефективно използване на водните ресурси, подобряване на количественото управление на водите и устойчивост, запазване на високо ниво на качеството на водите и избягване на злоупотреба и влошаване на водните ресурси.

Води

I. Подобряване качество и количество на водите

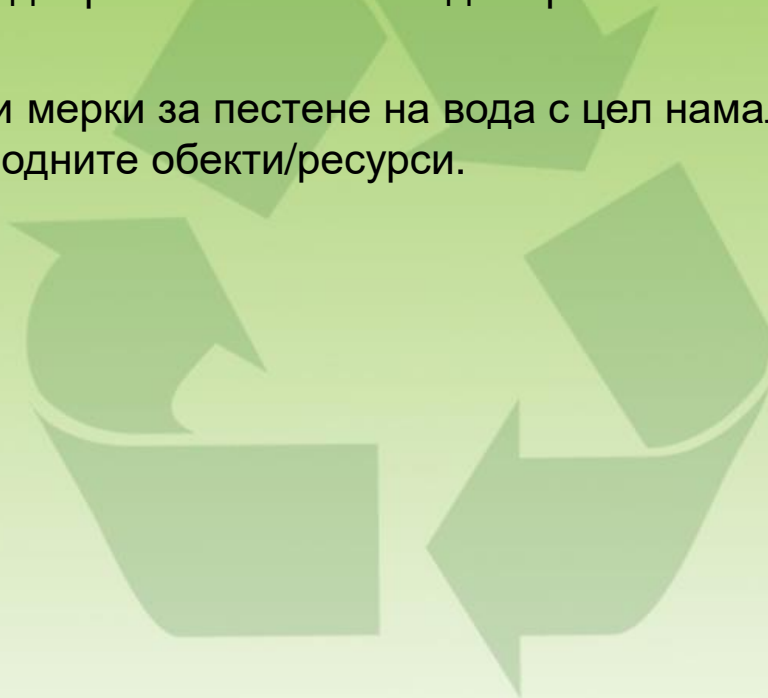
- ❑ Подобряване качество и количество на водите чрез иновативни решения за:
 - 1) интегрирано управление на хранителни елементи и органично замърсяване с антропогенен произход и/или земеделски произход чрез директно отстраняване на замърсяването и/или
 - 2) намаляване на замърсяването от химически замърсители във водната среда чрез намаляване на приоритетните емисии вещества и други химикали.

- ❑ Изпълнение на мерки за управление на риска от наводнения и/или засушаване чрез:
 - 1) природно-базирани решения за задържане на вода, които увеличават инфилтрацията и съхранението на вода и премахват замърсителите и/или
 - 2) иновативни инструменти и техники за превенция и защита в подкрепа на политиката, планиране на земеползването, намаляване на риска, устойчивост след събития и управление при извънредни ситуации и/или
 - 3) иновативни интегрирани подходи за оценка и управление на риска при отчитане на социалната уязвимост и целящи подобряване на устойчивостта и гарантиране на социално приемане.

Води

I. Подобряване качество и количество на водите

- ☐ Иновативни проекти, насочени към хидроморфологичния натиск, идентифициран в ПУРБ с цел постигане на добро състояние или добър екологичен потенциал на водите.
- ☐ Прилагане на иновативни мерки за пестене на вода с цел намаляване количествения и качествен натиск върху водните обекти/ресурси.

Води

II. Управление на морските и крайбрежните води

Прилагане на иновативни решения, които адресират:

- Подводен шум
- Морски отпадъци и/или замърсители - адресирани при източника или в морето
- Нарушаване и увреждане на морското дъно
- Проучване и намаляване на въздействията от дълбоководни експлоатация и проучвания
- Прекомерен риболов и/или случаен прилов
- Хранителни елементи и органични вещества от земеделие или аквакултури
- Морски навигационни канали

Води

III. Услуги за предоставяне на вода

- ❑ Прилагане на иновативни технологии и инструменти за пречистване на питейни и на отпадъчни води от градовете
 - Използване на ресурсно ефективни процеси в услугите за предоставяне на вода
 - Използване на процеси за намаляване на наличието на замърсители
 - Пречистване на питейни и/или отпадъчни води за повторна употреба чрез осигуряване на най-високи нива на безопасност, напр. ефикасно премахване на патогени (вируси, бактерии)
- ❑ Прилагане на иновативни инструменти, осигуряващи ресурсо-ефективно предоставяне на водни услуги, в съответствие с Директивата за питейните води и Директива за пречистване на градските отпадъчни води, отнасящи се за населението, живеещо в селските райони
- ❑ Подобряване на ефективността и ефикасността на иновативните решения и/или на иновативните възможности за пречистване на рециклирани/преработени води
 - Концепции за (алтернативно) водоснабдяване, пречистване на отпадъчни води, повторна употреба (когато е приложимо, в съответствие с Регламент (ЕС) 2020/741) оползотворяване и рециклиране на ресурси
 - Методи за контрол при източника и технологии на място за намаляване на заустванията на замърсители (напр. фармацевтични продукти, наночастици, текстилни влакна) и/или патогени с отпадъчни води
 - Системни подходи за избягване на загуба на вода, енергия и ресурси в промишленото производство и/или при предоставяне на водни услуги.

Почви

Прилагане на действия за опазване качеството на почвите в ЕС, вкл. иновативни действия за :

1. Насърчаване на прехода към устойчиви практики за управление на почвите и земите, насърчаване и разпространяване на иновативни методи за управление на почви и земи и увеличаване прилагането на устойчиво управление на почвите с цел отстраняване и превенция на неблагоприятни ефекти и отрицателни въздействия върху почвените екосистемни услуги, предоставяни от почвите
2. Подготовка за екстремни метеорологични събития и борба с опустиняването за повишаване на устойчивостта на селското стопанство и туризма към климатичните заплахи чрез увеличаване прилагането на ефективни природно-базирани решения.

Почви

Възстановяване, опазване и подобряване на състоянието на почвите и предотвратяване на почвената деградация, вкл. загуба на почвата, чрез иновативни действия:

1. Опазване на почвеното плодородие и почвеното биоразнообразие, възстановяване на почвите след замърсяване и повишаване на капацитета им за подобряване на качеството на водата
2. Прилагане на икономически ефективни решения, проучвания, оценка и рекултивация за точкови източници и дифузно замърсяване на почвата
3. Подкрепа за устойчиви практики за управление на почвата и земята, вкл. такива, предназначени за отстраняване на CO₂
4. Справяне с деградацията на почвата, вкл. загубата на почвата, за да се запазят земните ресурси (неутралност при деградация на земята)
5. Прилагане на икономически ефективни решения за възстановяване на запечатани територии.

Шум

Приоритет са проекти в градски райони, за да се постигне подобряване, засягащо максимален брой лица

Значително намаляване на шума в гъсто населени градски райони чрез решения с висока екологична и икономическа устойчивост като:

- ✓ Използване на повърхности и/или гumi, генериращи ниски нива на шум със съпоставими разходи за жизнения им цикъл с тези на стандартни повърхности и/или гumi
- ✓ Използване на бариери от екологични материали с ниска височина, които биха нарушили ландшафта в ниска степен
- ✓ Намаляване на шума от железопътния трафик или от летища

Химикали

Превенция и намаляване на въздействието върху околната среда или човешкото здраве на опасни вещества:

Вещества, пораждащи безпокойство, вкл. вещества, имащи свойствата да разрушават ендокринната система или притежаващи устойчиви свойства

Кумулативни ефекти при комбинации на различни вещества

Наноматериали

Биоциди и/или пестициди

Пер- и полифлуороалкилови вещества (PFAS)

Насърчаване превенцията и намаляването на въздействието върху околната среда или човешкото здраве на химическото производство и употреба по веригата на стойността чрез:

- ✓ Развитие на зелени и цифрови/интелигентни технологии
- ✓ Усъвършенствани материали
- ✓ Промислено производство и употреба на химикали с ниско въглеродно въздействие и ниско въздействие върху околната среда

Химикали

- ❑ Дигитални иновации за усъвършенствани инструменти, методи и модели и повишаване на капацитета за анализ на данни с цел ограничаване на тестовете върху животни.
- ❑ Прилагане на безопасни и устойчиви решения на етап «дизайн», включително чрез разработване, комерсиализация, разгръщане и усвояване на безопасни и устойчиви вещества, материали и продукти. Цялостната устойчивост трябва да бъде осигурена чрез свеждане до минимум на екологичен отпечатък, по-специално върху изменението на климата, използването на ресурсите, екосистемите и биоразнообразието от гледна точка на жизнения цикъл.
- ❑ Улесняване на прилагането на Директива 2012/18/ЕС относно контрола на опасностите от големи аварии, които включват опасни вещества, (Директива Seveso III), чрез внедряване на инструменти за икономически ефективна методология на картиране на риска за човешкото здраве и околната среда, както и за адресиране на ефекта на доминото.

Нов европейски Баухаус

Приоритет в тази област ще бъде даван на проекти относно:

- Намаляване на въздействието на новите сгради върху околната среда
- Квартали със затворен цикъл, включващи създаване на кръгови вериги за създаване на стойност с цел развитие на градските икономики, като същевременно се осигури градско и териториално възстановяване
- Поддържане или възстановяване на биологичното разнообразие, които допринасят за прилагане на Новия европейски Баухаус.

Управление на околната среда

LIFE-2023-SAP-ENV-GOV

- Дейности в подкрепа на публичната администрация в процеса на вземане на решения и прилагане на доброволчески подходи:

- Повишаване на капацитета на публичната администрация за прилагане на цялостни решения за околната среда, вкл. управление, мониторинг и др. на планове, програми чрез взаимодействие с разл. заинтересовани страни и на различни нива, напр.: Планове за качество на атмосферния въздух, ПУРБ, ПУРН, Планове за действие за кръгова икономика и др. и/или решения свързани с: промишлени емисии, управление на отпадъците, замърсяване на водите и водочерпене.
- Разработване, прилагане, хармонизация, насърчаване прилагането на доброволни инструменти и подходи за намаляване на екологичното въздействие на дейности, продукти, услуги – ETV, PEFCR, OEFSR, EU Ecolabel и др.

Управление на околната среда

LIFE-2023-SAP-ENV-GOV

- Привеждане в съответствие на екологичното законодателство и подобряване на достъпа към правосъдие:

- Създаване на нови или подобряване работата на съществуващи трансгранични, национални или регионални мрежи за осигуряване на съответствие на екологичното законодателство, вкл. повишаване на капацитета;
- Разработване и прилагане на стратегии и политики и /или разработване на иновативни подходи и инструменти за постигане на съответствие на екологичното законодателство и осигуряване прилагането на принципа „замърсителят плаща“ чрез повишена екологична отговорност;
- Ангажиране на гражданите и други заинтересовани страни за насърчаване и наблюдение спазването и прилагането на екологична отговорност;
- Насърчаване на ефективното публично участие, подобряване на достъпа до правосъдие на публичната администрация, НПО, юристи, представители на съдебната власт и други заинтересовани страни.

Управление на околната среда

LIFE-2023-SAP-ENV-GOV

- ❑ Инициативи, свързани с промяна на поведението и повишаване на осведомеността:

- Повишаване на осведомеността относно проблемите на околната среда, екологичните политики на ЕС, инструментите и/или законодателството сред съответните целеви аудитории, с цел промяна на техните възприятия и насърчаване на възприемането на природосъобразни поведения и практики и/или пряко ангажиране на гражданите.
- Следва да има пряка свързаност с:
 - Европейският зелен пакт - по-устойчиви храна, енергия, мобилност, сгради;
 - Плана за действие за кръгова икономика - текстил, химикали (включително пластмаси), строителство и сгради, електроника и ИКТ, батерии и превозни средства;
 - Плана за действие за нулево замърсяване.

81 000 000 евро

LIFE-2023-SAP-ENVIRONMENT —
кръгова икономика,
ресурси от отпадъци,
въздух, води, почви,
шум, химикали,
Баухаус

74 000 000 евро

(от които 8 000 000 за
Баухаус)

2 -10
млн.
евро/
проект

LIFE-2023-SAP-ENV-
GOV — управление на
околната среда

7 000 000 евро

0,7 – 2
млн.
евро/
проект

До 60 %
съфинансране

LifeBulgaria

Действие	Срок
Подаване на проекти	06 септември 2023 г. 17:00 часа (CET)
Информация за оценката на проектите	Февруари 2024 г.
Подписване на договор	Май/юни 2024 г.

Допустими кандидати

- юридически лица – публични и частни;
- да са установени в една от допустимите държави, т.е. държави-членки на ЕС или държави извън ЕС: изброени държави от ЕИП и държави, свързани с програмата LIFE (участващи държави) или държави, които са в процес на преговори за споразумение за асоцииране и където споразумението влиза в сила преди подписването на безвъзмездната финансова помощ;

Международни организации и асоциации и групи по интереси също са допустими кандидати при специфични условия.

Благодаря за вниманието!

Повече информация на:

www.life-bulgaria.bg

<https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities>

www.fre

LifeBulgaria